
Anbudet

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening

Informationsblad för Eskilstuna-Strängnäs Släktforskarförening

Nr 3 år 2009

Stadsparken i Eskilstuna år 1935. Fotograf okänd.

Innehåll

Föreningsinformation	2
Ordföranden har ordet	3
En lärarik eftermiddag	4
Skriv, skriv, skriv	4
Bakom tavlan	5
En berättelse	10
Eskilsdagen	14
Släktforsarmässan 17 oktober	14
Släkten Ungerecht	15
Kalendarium	17
Medlemsförändringar 2009	17
Mötet mellan två generationer eller en släkträff?	18

Föreningsinformation

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
Dambergsgatan 1
633 41 ESKILSTUNA
Tfn 016-12 21 47

Plusgiro 73 81 41-1

Medlemsavgifter 2008

Fullbetalande 200:-/år

Familjemedlem 100:-/år

Medlemskap för ungdom upp till
23 år 25:-/år

Avgift för ny medlem som
betalas in till föreningen
mellan 1/10 och 31/12 ger fullt
medlemskap även påföljande år.

Redaktör

Richard Attered
Mob 070-341 20 25
richard.attered@telia.com

Teknisk redaktör

Christer Svensson
Tfn 016-51 67 21
chrsve2@telia.com

Adressändring

Skickas till kassören

Eftertryck eller citat

Får gärna göras ur Anbudet under
förutsättning att källan och för-
fattare anges.

ISBN/ISSN 9929522492

Manusdag	Till posten
Nr 4 15/10	16/11

Föreningens hemsida

essf.se
essf@telia.com

Webbmaster

Maj-Britt Sundin
Tfn 016-14 41 30
Mob 0730-28 76 11
majbritt.sundin@gmail.com

Öppettider

Se vår hemsida.

Styrelseordf. och ansvarig utgivare

Richard Attered
(se redaktör)

Vice ordförande

Maj-Britt Sundin
(se webbmaster)

Sekreterare

Iris Rehnholm
Tfn 016-51 24 97
iris.rehnholm@telia.com

Vice sekreterare

Bengt-Göran Johansson
Tfn 0152-166 18
bg.johansson@telia.com

Kassör

Kjell Ivarsson
Tfn 016-12 35 91
41ivarsson@telia.com

Övriga ledamöter

Ann-Sofie Johansson
Tfn 016-14 68 17
as.j@tele2.se

Ulla-Britt Svensson
Tfn 016-12 10 29
ullabrittvensson@tele2.se

Gunilla Thörne
Tfn 0152-186 63
lasse.gunilla@telia.com

Birgitta Hörnlund
Tfn 016-42 11 56
birgitta.hornlund@comhem.se

Bengt-Göran Johansson
(se vice sekreterare)

Kommiteansvariga

Utbildning

Ulla Britt Svensson
(se vice ordförande)

Aktiviteter

Ann-Sofie Johansson
(se övriga ledamöter)

Resor

Gunilla Thörne
(se övriga ledamöter)

Datagruppen

Krister W. Nilsson
Tfn 016-14 96 92
krister@winstons.se

Registervårdsgruppen

Kjell Ivarsson
(se kassör)

Hemsidan

Maj-Britt Sundin
(se webbmaster)

Lokalansvarig Eskilstuna

Sven Kjellberg
Tfn 016-42 06 49

Lokalansvarig Strängnäs

Bengt-Göran Johansson
(se vice sekreterare)

Tidningsredaktion

Richard Attered
(se redaktör)

Marknadsföringsgr.

Sven Kullman
Tfn 016-12 62 87
sven.kullman@telia.com

Revisorer

Gerd Niedergesäss
Tfn 016-51 50 90
gerd.niedergesass@telia.com
Eva Strömberg
Sven Kjellberg suppl.

Valberedning

Karl-Inge Karlberg
Tfn 016-252 57
karlberg.skjulsta@telia.com
Leif Lindholm
Nils-Georg Lindström suppl.

Föreningslokalen i Eskilstuna

Dambergsgatan 1

Föreningslokalen i Strängnäs

Källgatan 8

Ordföranden har ordet

Tänk vad tiden går fort. Ytterligare ett år årsmöte har hållits och ett nytt år har lagts till vår historia. Till årsmötet hade c:a 80 medlemmar kommit för att lyssna på Företagsarkivets föredrag och bildvisning om gamla företag och industrier i Eskilstuna och sedan för att delta i själva årsmötets förhandlingar. Det blev en ny person invald i styrelsen, Bengt Göran Johansson från Strängnäs, då Gunvor Larsson tackade för sig efter 6 år. I övrigt blev det idel omval. Jag passar på att från styrelsen tacka för det nya förtroendet. Årsmötet beslutade att föreningen tills vidare skall fortsätta att hyra rummet hos ABF i Strängnäs. Medlemsantalet i den regionen har faktiskt ökat sedan vi började hyra ett eget rum. Totalt är vi uppe i 570 medlemmar nu.

På årsmötet passade Arne Carlsson på och gjorde en gallupundersökning bland medlemmarna för att värva lite folk till Registervårdsgruppen och deras arbete med vår skiva Födda-Vigda-Döda utgåva nr 3. Resultatet blev att gruppen fick 12 st. som var intresserade av att hjälpa till med bl.a. kontrolläsning. Den hjälpen behövs sannerligen för det är ett enormt jobb med denna skiva.

Släktforskningens dag den 21 mars var vi som vanligt engagerade på flera platser i både Strängnäs och Eskilstuna. Besöksfrekvensen var väl sisådär. Man börjar fundera på om inte den dagen skulle ligga någon gång på hösten istället då vi går in i den mörkare årsperioden. Personligen tror jag att intresset för att börja släktforska är större då.

Föredragsserierna på Contrast har varit en succé. Till sista föredraget som handlade om Valloner kom det 90 personer. Hälften av dessa var inte medlemmar. Vi kommer att fortsätta med föredrag under hösten på Contrast och eftersom Eskilstuna firar 350 år, så kommer föredragen på olika sätt att handla om just Eskilstuna.

Jag var till Strängnäs och lyssnade på ett föredrag "Om sjöfart, färjor och broar i Strängnäsbygden". Ett mycket intressant föredrag av två skojfriska, gemytliga herrar vid namn Sture Appelblom och Bernt Melander. Tyvärr var det inte många från Strängnäsregionen där. Om ni bara visste vad ni gick miste om.

Jag har tjatat om e-postadresser och fortsätter att göra det. Det har kommit in många nya, men det fattas fortfarande många än och många är felaktiga. Av ungefär 493 möjliga har vi fått in 194 stycken. E-postadresserna är viktiga för att på ett snabbt och enkelt sätt kunna nå er med "Nyhetsbrev", påminnelser om föredrag, resor o.s.v. Ni behöver inte vara rädda att e-postadressen kommer i orätta händer då allt skickas som "hemlig kopia". Alltså ingen ser den andras adress.

Två resor har arrangerats under våren. Den ena gick till Uppsala Landsarkiv och var i första hand en studieresa. Det var 22 st. som anmälde sig till den. Enligt vad jag hörde från deltagarna var den mycket uppskattad. Det blir säkerligen en till hösten också. Den andra resan gick till Forsby kalkbrott och Häfla hammarsmedja i ett underbart försommarväder. Det var mitt första besök vid en hammarsmedja och det var mycket mycket intressant att på plats få se och höra hur smederna arbetat och levt en gång i tiden. Det som förvånade mig var att inte fler är intresserade av att göra en sådan här utflykt och uppleva hur våra förfäder har haft det. Alla som var med tyckte det var en fantastisk upplevelse.

Ha en skön och trevlig sommar önskar

Richard Attered

En lärarik eftermiddag

All rolig och matnyttig kunskap i användning av dator som man har, har åtminstone jag mestadels fått via släktforskning, antingen i olika släktforskar-tidningar eller Internetsidor eller i samband med olika föredrag och demonstrationer. Senast nu den 29 april i Strängnäs i lokalen på ABF då Disgenfaddern Göran Thomasson gick igenom nyheter i Disgen 8. 2 och för all del även gamla funktioner som inte riktigt sitter där de ska.

En del av funktionerna har man redan skrivit om i Diskulogen men det blir lite enklare med en muntlig föredragning som följs av konkreta exempel i bild. Att man kan ta med sig hela sin forskning på ett USB-minne för visning på någon annans dator är en stor fördel och Göran visade hur man bär sig åt för att installera Disgen på USB-minnet. Problemet är att när man ansluter minnet och det finns flera andra enheter anslutna tidigare får man en ”hoppande” enhetsbeteckning, kanske inte alls det E: som man t.ex. har på sin egen dator utan någon helt annan, men naturligtvis finns det en lösning på det också som vi fick se där man alltid får samma enhetsbeteckning d.v.s låser enhetsbokstaven.

Skriv, skriv, skriv

Om du vill ha kontakt med någon med anknytning till dina anor och inte har lämnat material till Disbyt och inte kan ”klättra i trädet” där så är det väldigt bra att skriva i någon av de olika släktforskarföreningarnas medlemstidningar.

Själv har jag i varje fall fått minst tre mycket trevliga och roliga kontakter genom artiklar: en i det här bladet där det kom ett mail från en medlem i vår förening och ättling till familjen Dahlgren från Eskilstuna och två när jag skrivit i ”Anropet”, medlemstidning för Storstockholms Genealogiska förening. Nu senast då jag arbetade om min bild-

För egen del har jag aldrig varit riktigt nöjd med utskrifterna i Disgen men fick mycket bra tips på hur man kan gå tillväga vilket inte är helt lätt att läsa sig till i manualen. Någon annan undrade: hur gör man när man vill dela på en stor databas till två eller kanske fler? En tredje: varför ser kartan ut så här?

Frågorna utifrån vars och ens egna forskningen fick alltså svar, hela eftermiddagen gick med farlig fart, tur att vi startade tidigt och att det var dagtid, en lika lång kväll hade vi nog inte orkat med. Har man roligt försvinner tiden, vi gör gärna om det och jag tror att jag talar för alla. Nästa gång blir det nog till att boka en större lokal för det kommer säkert ännu fler när ryktet sprider sig och sist var det knökfullt. Men som man brukar säga: finns det hjärterum finns det sjarterum!

Margareta Bergqvist

föreläsning ”Bakom tavlan” till en artikel och blev kontaktad av en ättling, inte till någon av de unga brodöserna men väl deras bror. Nu gör jag ytterligare ett försök att få veta hur tavlorna som broderades år 1811 i Stockholm hamnade till försäljning på auktion i Ärla.

Artikeln som följer här nedan har alltså redan varit publicerad men har jag tur så får jag ett napp till kanske någon med anknytning till Sörmland känner igen namnen och sitter inne med lösningen, hoppet överger aldrig en släktforskare.

Margareta Bergqvist

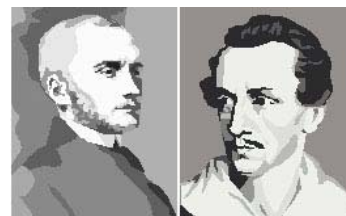
Bakom tavlan

Den här artikeln är en omarbetad bildföreläsning som jag höll för Eskilstuna – Strängnäs släktforskarförening i lokalen i Strängnäs den 4 mars 2009. Jag valde avsiktligt titeln – Bakom tavlan – lite lagom tvetydigt, för tavla kan ju stå för mycket och i släktforskarmanus kanske främst – antavla eller stamtavla – och hoppades att några medlemmar skulle bli nyfikna. Programansvarig undrade om jag inte kunde förtydliga titeln och jag valde då att lägga till undertiteln – vad, vem, hur – och vid föredraget ännu en undertitel – två systrar i Stockholm vid sekelskiftet år 1800. Vad, vem hur, den ordningen blev det inte riktigt, snarare ett hoppande mellan begreppen, precis som man gör när man släktforskar: för släktforskning är vad bildföreläsningen handlade om fast utgångspunkten inte är någon i min egen släkt eller med anknytning till mig själv utan två tavlor och därmed blev det i viss mån även svensk historia och en bit kulturhistoria som det ska visa sig och som jag inte tänkt mig från början eftersom jag inte kunnat föreställa mig vad jag skulle hitta.

Det hela började med en annons i Strängnäs Tidning i augusti 1992. Bland uppräknningen av tavlor som skulle säljas på auktion, med mer eller mindre kända namn på konstnärer stod på slutet – 1 par broderade tavlor på siden daterade 1811. Eftersom auktionen skulle ske i en lokal invid Ärla kyrka utanför Eskilstuna dit jag åker då och då till ”mina” gravar passade det bra att även titta in på visningen där jag blev väldigt förtjust i tavlorna. På auktionen lyckades jag också ropa in dem. De är signerade – Cousue par Louise Julie Hellbom Stockholm d: 18 Aprill 1811- och – Cousue par Brita Helene Hellbom Stockholm d: 19 Aprill- och på båda står längst ner Paysage d.v.s. landskap: alltså två landskapsmotiv med människor, träd och byggnader och där himlen och några fåglar är målade, inte sydda till skillnad från det övriga.

Tavlorna är inramade och glasade ca 50 x 40 cm stora. Vid ett tillfälle frågade jag en

museiintendent om dem och han ansåg att de var inramade någon gång i mitten av 1800-talet att döma av baksidorna som är helt intakta sedan tiden. Därmed lät jag det bero men har alltid undrat över signeringen. Det populära TV-programmet Antikrundan besökte Mariefred och då passade jag på att försöka få veta lite mer men blev ganska besviken då jag bara fick höra värdet och det var det jag var minst intresserad av. Det gav i alla fall impulsen att kontakta Stockholms stadsmuseum som dock hänvisade mig vidare till Nordiska museet och där fick jag napp. Jodå, jag kunde lita på signeringen både namn och tid och plats. Det hörde till god uppfostran av borgerskapets döttrar att lära sig brodera och jag hittade även mer information i en kort artikel i årsboken Kulturen 1977¹. Inte bara Nordiska museet utan även Nationalmuseum har ett antal tidstypiska sidentavlor i sina samlingar. I artikeln står att sådana tavlor ofta broderades av mycket unga flickor och gavs bort vid något speciellt tillfälle eller minnesdag och just 19 april visade sig sedan vara ett speciellt datum.

När jag kunde vara säker på namn och ort sökte jag i bouppteckningsregistret på Stockholms stadsarkiv och fann en bouppteckning (bou)² från 1818 för guldsmeden Olof Hellbom och det visade sig vara en fullträff. I ingressen fanns bl.a. två döttrar: Juliana Lovisa (inte Louise Julie) född 1798 och Brita Helena (där endast a ändrats till e) född 1799, båda födda i hans första gifte med Lovisa Flodin och bosatta med familjen i Gamla stan vid Jerntorget i kvarteret Narcissus, gammalt nr 45 ny nr 3. När jag såg uppgiften om första giftet kollade jag registret igen och fann flickornas mors bou men även en bou³ för den yngre av dem,

¹ Kulturen 1977, Silkebroderade tavlor/Britta Hammar, s. 53-62.

² Bou Sthlm RR 1818-IV-592.

³ Bou Sthlm RR 1821-III-608.

Brita Helena. Modern, Lovisa Flodin, dog den 19 april 1805 och tavlorna färdigställdes alltså eller i varje fall signerades till minne av hennes död sju år tidigare.

Lovisa Flodin⁴ var dotter till kofferdie-kaptenen Hans Flodin och hans hustru Lovisa Sasse som var bosatta i ett stenhus på söder i kvarteret Glasbruket Öster vid Högbergsgatan 19½. När morföräldrarna avled 1810 o 1819 blev flickorna Hellbom delägare i huset tillsammans med flera andra släktingar. I bou efter deras mor Lovisa Flodin nämns bl.a. fast egendom: en jordäga och en trädgård i Söderhamn, vilket förmodligen berodde på att maken Olof Hellbom kom därifrån, men också sexton års återstående besittningsrätt i frälsehemmanet Fisksätra, ett namn som är bekant för dagens stockholmare men nu som en station i allmänna kommunikationsnätet. Det var alltså ganska förmögna flickor och därmed förmodligen eftertraktade på äktenskapsmarknaden. Brita Helena gifte sig 1815⁵, drygt 16 år gammal, med en tjugofem år äldre man med imponerande titel: revisor i Kungl. Kammarrätten, kontorsskrivare vid Allmänna Brandförsäkringsfonden samt extra kammarskrivare vid Nummerlotteriet, Carl Jacob Slöör. Hon dog dock barnlös redan 1821 och ärvdes av sina helsyskon Juliana Lovisa och brodern Hans Olof Hellbom, den senare guldsmed precis som sin far, samt två halvsysstrar Ebba Ulrika och Johanna Sofia Magdalena Hellbom.

Bou 1818 efter guldsmeden Olof Hellbom är lång och innehållsrik, inte bara den fasta egendomen, utan kanske framför allt uppräkningen av verkstadens innehåll av verktyg och mer eller mindre färdigställda guldsmedsarbeten kan vara av intresse för den som forskar om guldsmeder. Huset Narcissus 45, ny nr 3 samt 44 ny nr 2 (oklart när han köpte till nr 2), var gammalt, uppfört på 1600-talet, redan då Olof Hellbom köpte det 1786. År 1801 sålde Hellbom en del till Riksbanken som förband det med sitt hus i kvarteret Pluto nr1 tvärs över Södra Banco-

gränden. Vid arvskiftet efter Lovisa Flodin hade sonen Hans Olof Hellbom ärvt 1/6-del av huset och då guldsmeden Hellbom gifte om sig året efter första hustruns död fick han som nämnts ovan flera barn. Hans unga änka Ebba Lovisa Klang gifte omgående om sig efter hans död trots att hon i testamentet efter maken fått behålla hela boet så länge hon förblev ogift. I det nya giftet med Otto B. Slöör, som var bror till styvdottern Brita Helenas make, fick hon flera barn varför huset vissa tider ägdes i så små delar som 5/48 och 19/48 av flera ättlingar ur båda äktenskapen. År 1848 försvann det helt ur släktens ägo⁶.

Även den äldre av flickorna, Juliana Lovisa, gifte sig ung år 1816⁷ med den 24 år äldre hovkällarmästaren Anders Arosin som kommit till Stockholm från Västerås. Makarna bosatte sig vid Stortorget i kvarteret Cepheus nr 22 och där föddes deras två barn Lovisa Matilda 1817⁸ och Anders August 1820⁹. Familjen försvann för mig efter en notering i hfl 1819-1823 att de flyttat och 1830 sänkades Anders Arosin i registret till mantalslängder. Det gjorde att jag sökte ganska brett bland andra släktingar och bortsåg från det enklaste, att kontrollera bouppteckningsregistret på stadsarkivet (SSA) igen för där fanns nämligen en bou för Anders Arosin som avlidit 1825.

Bou för Anders Arosin låg i nedre borggården¹⁰ och det var en förmögen man som dog och lämnade änkan och de två barnen. Han ägde vid sin död fastigheten nr 2 i kv. Mars "beläget här inne i staden vid Myntgatan och Rådhusgränden, på fri och egen grund". Brandförsäkrat för 18 000 RB upptogs huset till 37 000 RB i taxering. Som syns stod inte Juliana Lovisa på bar backe, genom äktenskapsförord ägde hon nu dels sin egen förmögenhet samt det hon genom arv erhöll från maken. Hon gifte år 1826¹¹ om sig med bankobokhållaren Hans Gustaf

⁶ Register SSA över fastigheter.

⁷ Storkyrkoförs (AB) EA:7 [gid 2702.60.29400].

⁸ Storkyrkoförs (AB) CA:19 s.90 [gid 2702.1.5500].

⁹ Storkyrkoförs /AB) CA:19 s. 166 [gid 2702.1.9600].

¹⁰ Bou nedre borggården 1825:254.

¹¹ Bou Stockholms RR 1843-IV-131.

⁴ Bou Sthlm RR 1805-IV-324.

⁵ Storkyrkoförs (AB) EA:7 [gid 2702.60.28500].

Martin och fick flera barn med honom men endast en dotter, Constance Maria född 1829, överlevde till vuxen ålder då hon i sin tur gifte sig med medicine doktor Carl Lindhagen. Dottern från Juliana Lovisa första äktenskapet med Anders Arosin, Lovisa Matilda, gifte sig aldrig och tog sin styvfaders efternamn Martin. Hon kom att bo först hos sin mor och därefter tillsammans med halvsystemen Constance Martin-Lindhagen som tidigt blev änka utan barn. Lovisa Matilda Arosin-Martin dog år 1904 och begravdes i samma grav på Norra kyrkogården som familjen Lindhagen men det finns märkligt nog ingen bou efter henne¹².

Sonen Anders August, född i första äktenskapet, tog också han sin styvfars namn Martin och gäckade mig länge då han omväxlande kallades Arosin och Martin. Dessutom flyttade han oupphörligt och verkade vara en vidlyftig person. Jag sökte honom i alla upptänkliga källor tills jag av en tillfällighet sökte i Stockholmskällan på namnet Arosin och då avslöjades att mina misstankar om en slarver var riktiga, han var en riktig bov! År 1849 och 185? (Libris) kom tre olika shillingtryck ut om Arosin-Martin som han kallades eftersom han varit föremål för en lång och ingående rättsprocess då ett av hans oäkta barn "försvunnit" i januari 1849. I domen¹³ på ett 60-tal sidor får man läsa om en ruskig historia. Han hade redan fyra oäkta barn, ett bodde fortfarande hos sin mor och de övriga var inlösta på barnhuset. Nu hade han inte pengar att lösa in det femte men lurade den stackars modern, en piga hos hans mor, att lämna ifrån sig barnet med löftet att han hade skaffat en fostermor. Barnet överlämnades i hans tillfälliga bostad på söder men efter någon timme greps pigan av samvetskval och gick tillbaka för att hämta barnet som då var försvunnet. I domstolsprotokollet beskrivs alla efterforskningar som gjordes både i Stockholm och på hans gård Lyngsta i Sorunda sn på Södertörn. Arosin-Martin satt

under tiden i rådhusets häkte, ironiskt nog närmsta granne med det hus vid Myntgatan som familjen ägt fram till 1847 då Juliana Lovisa Hellbom/Martin som åter blivit änka sålde det. Det försvunna barnet kunde inte återfinnas och kämnärsrättens utslag den 3 maj 1849 blev: "förklarade Kämnärs Rätten Arosin icke kunna fällas till ansvar för mord, utan lemnades fallet till framtiden" undertecknat N.J.V. Kruse. Därunder står "Underställt (högre instans. vilken?) 1849 20 aug. gafs samma Utslag". Han blev således frikänd och det måste ha stört det allmänna rättsmedvetandet och de tre shillingtrycken är förmodligen ett uttryck för hur folk såg på hur rättvisa skipades eller rättare sagt inte skipades.

Men Anders Arosin var inte den ende som dömts i familjen, hans morfar guldsmeden Olof Hellbom visade sig också ha varit i klammeri med rättvisan i ett kanske ännu allvarliga fall eftersom det kom att påverka Sveriges historia. Jag provade att "googla" namnet Olof Hellbom och hamnade på en blogg där det fanns en uppgift att Hellbom dömts i samband med att Axel von Fersen d.y. blev lynchad i Stockholm den 20 juni 1810. I litteraturen¹⁴ fann jag att det var helt riktigt, han hade inte deltagit i själva lynchningen men väl uppmuntrat andra som deltog. Han dömdes till fängelse på vatten och bröd i tjugo dagar. Bakgrunden var det instabila politiska läge som rådde efter att Gustav IV Adolf avsatts i en oblodig kupp i mars 1809 och att en ny tronföljare skulle väljas efter att kronsprins Karl August hastigt avlidit och att ryktet spreds att han förgiftats. På grund av oroligheterna i samband med kronprinsens liktåg och Fersens lynchning flyttades riksdagen och valet från Stockholm till Örebro istället där den nya dynastin Bernadotte kom på Sveriges tron och sitter där än idag.

Hur mina tavlor hamnat till försäljning i Ärla kommer jag nog aldrig att få veta. Det är fantastiskt att de hållits ihop och inte delats på i alla följande arvskiften bland

¹² Hedvig Eleonora (AB) FI:19 s. 47 död 1904-08-07. I kolumnen emottagit egendom står: Kall. exp.

¹³ Kämnärsrättens reg. C2B 1843-1849 :5; Norra förstadens östra kämnärsrätt A2A:147.

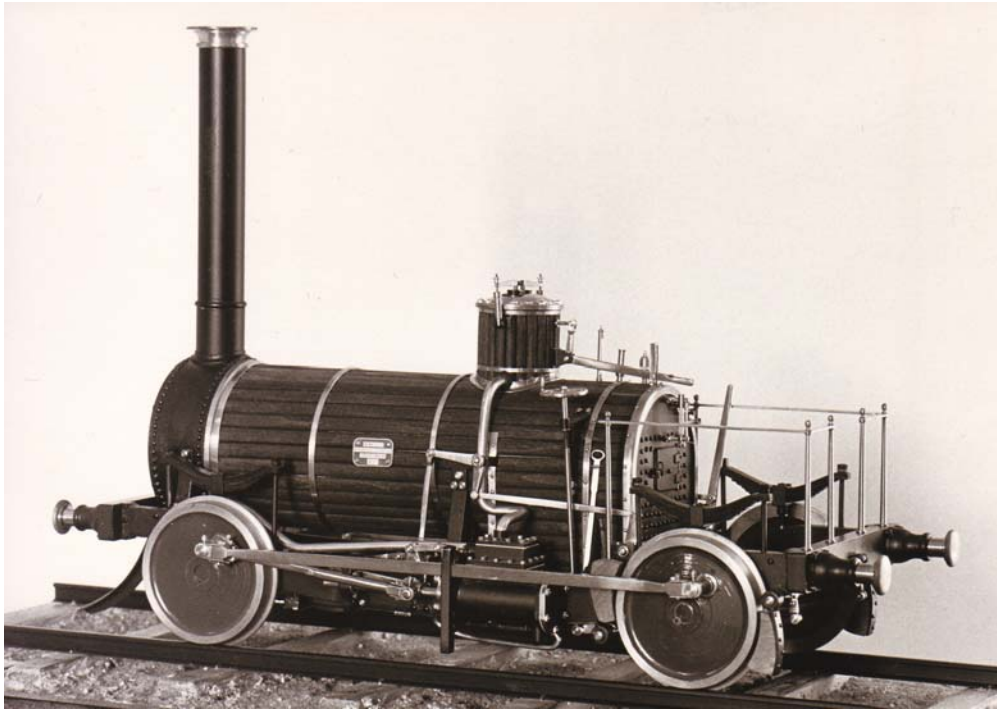
¹⁴ Fersenska mordet/Ture Nerman. Stockholm, 1933; Fersenska mordet/Gardar Sahlberg. Stockholm, 1974.

ättlingarna till Juliana Lovisa Hellbom som dog i Stockholm 1857. Då var hon bosatt på Norra Kyrkogatan 5 i Klara¹⁵ och gravsattes i "egen graf i Catharina" trettiosex år efter sin syster Brita Helena som dog i Katarina församling och förmodligen även begravdes där. Övriga familjemedlemmar begravdes omväxlande i Maria och Katarina församlingar även om jordfästningen skedde i Storkyrkoförsamlingen som när biskop Wallin var officiant vid hovkällarmästare Anders Arosins jordfästning, d.v.s. den kände ärkebiskopen Johan Olof Wallin, han med alla psalmerna.

I mina efterforskningar om de broderade tavlorna har jag haft en fantastisk hjälp av alla goda hjälpmedel som finns om Stockholm: bra register och hjälpsam personal när man besöker Stockholms stadsarkiv, CD-skivor och databaser på internet för hemmabruk. De här gamla tavlorna har gett mig anledning att läsa på om Sveriges historia och kanske kan man se det som extra bonus att jag satte igång nu när det i år är tvåhundra år sedan förlusten av Finland den östra rikshalvan och att rikspolitiken då tog en vändning som gjorde att guldsmeden Hellbom kom i klammeri med rättvisan och att jag hittade så mycket intressant att forska i.

Margareta Bergkvist

¹⁵ Klara fs (AB) Fl:a:9 [gid 2698.17.72200].

*Härmed kallas medlemmarna i
Eskilstuna – Strängnäs Släktforskarförening
till höstmöte lördagen den 3 oktober kl. 13.00
Plats: Seniorcenter, Alva Myrdals gata 3, Eskilstuna*

*Fredrik Hernblom, Julita
berättar om
Järnvägstrafiken till och från Eskilstuna
från 1850 till nutid*

Efter föredraget tar vi fikapaus och därefter börjar det sedvanliga höstmötet med följande dagordning:

1. Höstmötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av 2 st. protokolljusterare tillika rösträknare
4. Godkännande av dagordningen
5. Kommittéernas rapporter
6. Föredragning av föreningens nuvarande ekonomi och preliminär budget för 2010
7. Beslut om medlemsavgift för 2010
8. Ärende som medlem önskar få behandlat på höstmötet (skall ha inkommit till styrelsen senast 15 sept.)
9. Övriga ärenden
10. Mötets avslutande

En berättelse

Johan August Rundgren föddes söndagen den 21 september 1862 i Skir Arnagård i Växjö landsförsamling och dog fredagen den 11 september 1891. Det som väckte mitt intresse att forska vidare i detta var att det i kyrkoböckerna stod som dödsorsak "Mördad vid slagsmål". August Rundgren var min mormors morbror. August blev alltså bara knappt 29 år när han dog. Den 11 september är ju ett ödesmättat datum med tanke på vad som hände år 2001, men det kunde ju ingen veta år 1891.

August föräldrar var Karl Gustav Rundgren och Helena Kristina Jansdotter. Två år efter August födsel fick föräldrarna tvillingar den 8 december 1864. Ungefär tre veckor senare dog modern i kronisk luftrörskatarr. Den 23 respektive den 27 januari 1865 dog de båda tvillingarna. Någon dödsorsak står inte i dödboken men sannolik dog barnen av näringsbrist eftersom modern avlidit. Efter moderns bortgång flyttade fadern tillsammans med sonen August till Karlskrona och tog värvning som marinsoldat. Han skrev ett soldatkontrakt på sex år men militärlivet blev inte långvarigt. Efter ett år fick han avsked eftersom han led av epilepsi. Fadern flyttade till Danmark medan sonen flyttade tillbaka till Växjötrakten och blev från och med 1869 fosterbarn hos Karl Gustavs föräldrar. 1872 flyttade fadern tillbaka till Växjötrakten som smed och då hjälpte sonen August honom fram till 1881 då August flyttade till Karlsborgs garnison och tog värvning vid sappörbataljonen. Sappör är en soldat som utför lättare befästningsarbeten. 1889 gifte han sig med Josefine Charlotta, född Carlsdotter och tog i samband med detta jobb som stenarbetare i Varberg. 1890 flyttade han och hustrun till Berga Övre i Lyse församling, som ligger utanför Lysekil i Bohuslän. Den 22 december 1890 fick de en son, Sten Vidar.

I alla citat och berättelser har jag använt modern stavning och formulerat om en del texter till lite mer modern svenska. Händelseförloppet är sammanställt med domstolshandlingarna som underlag, dvs. Polis-

undersökningen, vittnesförhören och förhören med de åtalade. Det finns ett omfattande material från Kville häradsrätt dels protokoll från polisundersökningen på brottsplatsen dagen efter brottet den 12 september, dels protokoll från rättsmedicinsk undersökning av kroppen den 19 september, dels protokoll från häradsrätts förhandlingar den 24-25 september, 7 november samt den 16 januari 1892 då domen avkunnades. Totalt har jag fått tag i drygt 100 handskrivna sidor domstolshandlingar från häradsrätten. Det finns protokoll från åtminstone ytterligare en rättegångsdag med vittnesförhör som jag inte fått tag i men det tror jag inte påverkar beskrivningen av händelseförloppet.

August arbetade som stenhuggare vid N S Beers och Oluf Sundts stenhuggeri i Heestrand i Bohuslän. Stenhuggeriet låg i Svenneby socken som ligger en bit norr om Lysekil. August bodde, vilket framgår av domstolshandlingarna, med sin familj i en arbetarbostad i anslutning till stenhuggeriet trots att han var skriven i Lyse socken. Svenneby socken tillhörde Kville härad så därför fick jag söka i domböckerna där vid ett besök på Landsarkivet i Göteborg.

Inblandade personer var förutom August Rundgren själv, stenhuggarna Nils Lagerqvist och Gustaf Daun. Dessa tre kallades för "gardisterna" av en del av arbetskamraterna eftersom de alla hade under längre eller kortare tid varit soldater, samt de fyra åtalade personerna. Dessutom förekommer ett antal andra personer i berättelsen som har en mer undanskymd roll.

Stenhuggaren Nils Nilsson Lagerqvist, född den 25 februari 1869 i Äsphults socken i Kristianstads län, var ogift och skriven i Bäckeвик i Kungshamns socken, Göteborg och Bohuslän.

Stenhuggare Gustaf Ferdinand Daun, född den 7 augusti 1864 i Åtvids socken i Östergötlands län, var ogift och skriven som obefintlig i Lindbergs socken i Hallands län.

De fyra åtalade och dömda var:

Stenhuggaren Aron Andersson Östergren var född den 31 augusti 1855 i Torsö socken i Skaraborgs län. Han hade en brokig uppväxttid där modern inte hade någon stadig hemvist och fadern var okänd. Från elva års ålder fick han fattigunderstöd och var inackorderad hos åtskilliga personer i socknen. Från 1870 försörjde han sig själv som dräng och diverse andra arbeten. Från 1874 jobbade han vid olika järnvägsbyggen och från 1879 som stenhuggare. Till Heestrand kom han strax före midsommar 1891. Han hade i Norge dömts till 12 dygns vatten och bröd för misshandel. Han var gift med Anna Helena Brynhildsdotter. De hade fyra barn tillsammans.

Stenhuggaren Emanuel Andersson var född den 25 mars 1858 i Torps socken i Älvsborgs län. Han föddes under ”fattiga omständigheter”. Han flyttade hemifrån vid 11 eller 12 års ålder och bodde hos sin morfar och jobbade som dräng på olika gårdar. 1876 flyttade han till Norge och fick jobb som stenhuggare och jobbade sedan på olika stenhuggerier i Sverige och Norge. Han var ogift, men hade under tre till fyra år levt tillsammans med Amanda Hansson som han hade ett barn med. Han var tidigare ostraffad.

Stenhuggaren Gustaf Månsson var född den 23 januari 1856 i Sillhövda socken, Blekinge län. Han lämnade hemmet vid 19 års ålder och arbetade tre år vid olika järnvägsbyggen och efter det vid olika stenhuggerier och hade varit på Heestrand mindre än ett år. Han var ogift och tidigare ostraffad.

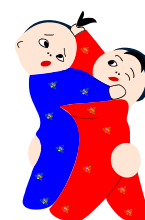
Smeden Lars August Holmgren var född den 13 augusti 1864 i Öja socken i Kronobergs län. Han föddes i ”fattiga omständigheter”. Han flyttade hemifrån vid 14 års ålder och hade hela tiden jobbat som smed på en mängd olika platser och kom så småningom in som smed vid olika stenhuggerier. Vid

Heestrand hade han varit endast en månad. Han var ogift och hade tidigare dömts för hemfridsbrott till tre månaders fängelse.

Hela dramat utspelar sig som ett gängbråk mellan två läger dels de tre ”gardisterna” och dels de fyra åtalade. Jag får ett intryck av att stenhuggarnas liv inte var så roligt, ett av deras största nöjen var kanske att ”supa och slåss”.

Vid rättegången kunde änkan Josefina Rundgren inte närvara. De två andra ”gardisterna” Daun och Lagerqvist hade efterlysts till rättegången för att närvara som vittnen men kunde inte påträffas.

Redan på förmiddagen den 11 september var det dryckesgille hos stenhuggaren Otto Persson. Andersson, Månsson och Holmgren deltog. Även Rundgren, Lagerqvist och Daun var där. Holmgren och Rundgren råkade i gräl med varandra om en försvunnen brännvinsflaska. Östergren, blev vid elvatiden bjuden på flera supar brännvin hos stenhuggare Henriksson och Bergqvist, som bodde i samma hus som Östergren. Frampå eftermiddagen kom Otto Persson och ville ha honom med sig till Karl Jonssons hus eftersom ”gardisterna” var där och slogs men Östergren som då inte var ”vidare full” ville inte följa med Persson utan gick i stället till handlaren Tolle Olsson som sänt bud efter honom. Hos Olsson förtärde han i sällskap med sin husvärd Berggren och stenhuggaren Eriksson åtskilliga toddar. ”Gardisterna” kom över dit men avlägsnade sig om en stund sedan även de blivit bjudna på förtäring. I Karl Jonssons kök hade Andersson och Lagerqvist en dispyt och började slåss vilket medförde att Lagerqvist sprang efter förstärkning från ”gardisterna” som kom tillbaka och misshandlade Andersson med slag och sparkar. Han blev slagen blodig med en flaska och en trätoffel.

Vid 4 á 5 tiden på e.m. satt Östergren, Holmgren, Andersson och Månsson utanför Östergrens bostad och diskuterade det inträffade. Då kom Lagerqvist gående på vägen som leder förbi Rundgrens vedbod ner till sjön, och blev överfallen och omkullslagen av Östergren och Holmgren och misshandlad med slag och sparkar. Östergren ryckte en slidkniv från Lagerqvists slida, högg Lagerqvist flera gånger i huvudet och axlarna. Holmgren hade fått tag i ett drevjärn som han använde i slagsmålet. Lagerqvist jämrade sig mycket under rop på hjälp, och blod flödade ymnigt från huvudet. Rundgren och Daun kom utrusande för att hjälpa Lagerqvist. Rundgren hade en brödspade i handen som han dock slängde ifrån sig. Lagerqvist reste sig emellertid och sprang in för att ta skydd. Rundgren rusade fram mot de tilltalade och frågade om de ville slåss, han själv skulle slåss så länge det fanns "anda och liv" i honom varpå han fattade Andersson om bröstet. En brottning uppstod emellan dem men Rundgren greps nästan genast av Östergren framifrån och Holmgren bakifrån samt slogs omkull och föll på händer och fötter. Han försökte resa sig men fick då av Östergren ett hugg i nacken och segnade ner på marken. Samtliga tilltalade fortsatte att misshandla Rundgren även när han låg på marken. Rundgren jämrade sig och skrek att han trodde att han skulle dö, varför Andersson sa till Östergren och Holmgren "slå honom inte så hårt, ni kan ju slå ihjäl honom". Strax därpå vred Rundgren sig på rygg, ropade "jag dör, jag dör", slog med armarna i luften och sparkade häftigt mot marken. Under denna misshandel rusade Daun fram emot Östergren. Då överföll samtliga tilltalade Daun som dock försvarade sig tappert med en trätoffel. Holmgren och Östergren gick därefter bort till Rundgren och gav honom var sin spark i sidan, och då gjorde Rundgren ett försök att resa sig. Alla fyra tilltalade gick sedan upp på den byväg som går rakt framför potatisåker utanför Rundgrens bostad, samt satt där en stund och pratade, tills förmannen Johannes Hansson, som Lagerqvist gått efter, kom gående. Andersson, Östergren och Holmgren följde nu förmannen ner till det ställe der Rundgren låg, och fann honom

då redan vara död, men Östergren som trodde att Rundgren levde, hällde vatten på honom. Östergren gick sedan och lade sig att sova ute på marken, men Andersson gick om en stund upp på sitt rum där även Holmgren och Månsson tillbringade natten.

Det kanske var en tillfällighet att det var just Rundgren som blev knivstucken och inte någon av de andra sju inblandade. Frågan går inte att besvara men det är svårt att låta bli att fundera vad som kunde ha hänt om t.ex. Lagerqvist använt kniven i stället.

Obduktionsprotokollet eller rättsmedicinsk undersökning som det står i protokollet är mycket detaljerade och beskriver t.ex. varje knivstick, hur djupt och långt det var, vilka organ som träffats, förruttnelsegrad mm. Obduktionen skedde ju en dryg vecka efter dödsfallet och kroppen hade enligt protokollet förvarats i en genomsnittstemperatur på +10°. Ett exempel: "På högra sidan av ryggen strax under skulderbladet finns ett 10 centimeter långt och 6 centimeter brett gapande sår långsgående det slutar strax ovan revbensranden, samt har trängt igenom huden, musklerna och revbenen så att lungan och mellangärdet ligger blottade däri, såret har jämna och skarpa kanter". Detta var ett exempel från den yttre besiktningen. Man gjorde även en inre besiktning av de flesta inre organ. Ett exempel: "Vid bröstkorgens öppnande sammandrog sig båda lungorna nästan fullständigt. Hjärtsäcken tom. Hjärtat av normal storlek, alldeles blodtom, vilket även är förhållande med de till detsamma utmynnande kärlen; alla mynningar friska; bröstmuskulaturen något uppmjukad."

Läkarintyg för de skador som Daun och Lagerqvist fått finns med i handlingarna och lyder: "Vid mitt besök å Hede Strand i Svenneby socken fann jag stenhuggaren Gustaf Daun och Nils Nilsson Lagerqvist lida av följande skador:

Gustaf Daun hade 1) ett stort gapande skärsår över vänstra axeln 9 centimeter långt och 3 centimeter brett; 2) på höger sida av pannan ett 2 centimeter långt vertikalt gående sår; 3) ovan vänstra hjässbenet ett 5 centimeter långt sår med jämna ränder.

Nils Nilsson Lagerqvist hade ett 8 centimeter långt, 2 centimeter brett gapande skärsår över högra sidan av ryggen, nedanför revbensranden, vilket sår genomträngt hud och muskler men inte skadat ömtåliga delar, dessutom fanns 2ne mindre krossår över hjässan.

Såren hopsyddes och förbands och var, om de ej grovt vanskötas, ej av ofarlig beskaffenhet, vilket härmed på heder och samvete intygas". Jag har skrivit av rätt men sannolikt skall det stå "ej av farlig beskaffenhet".

Efter domstolsförhandlingarna gav häradsrätten följande dom:

Holmgren och Östergren döms till två års straffarbete medan Andersson och Månsson döms till ett års straffarbete.

De åtalade skall till August Rundgrens efterlämnade son Sten Vidars lagliga målsman betala 60 kronor årligen tills han uppnått 15 års ålder eller kan försörja sig själv att betalas av de fyra dömda alla för en och en för alla.

De dömda skall betala 61 kr 44 öre för den rättsmedicinska undersökningen.

De skall dessutom betala vittnesersättningar till de vittnen som hörts vid rättegången.

För mig låter det som påföljden var låg. Ett eller två år låter inte mycket för att ha dödat en människa men det var ju dråp och inte mord. Efter dråpet på August Rundgren flyttar änkan Josefina Rundgren med sin son till Göteborg och får anställning som piga. Några år senare flyttar sonen Sten Vidar till sina morföräldrar i Ucklums socken.

Källor: Förutom kyrkoböcker för berörda församlingar har jag använt Dombok från Kville Häradsrätt AIa:89 1891 och AIa:90 1892.

Kjell Ivarsson

Eskilsdagen

Den 10 juni 2009 var det 10 år sedan det restes ett minnesmärke över Eskilstunas martyr S:t Eskil och efter vilken staden fått sitt namn. Det var kanske ett par hundra personer samlade vid minnesmärket på Klostergatan. Initiativtagare och huvudarrangör var hembygdsföreningen Sällskapet S:t Eskil, som genomfördes i samverkan med Lokalhistoriska sällskapet i norra Södermanland och Strängnäs stiftshistoriska sällskap. Programmet ingick också i den jubileumsvecka, som anordnades av Eskilstuna kommun med anledning av dess 350-årsfirande och i föreningen Sörmanlandsgårdens vänners sommarprogram 2009.

Minneshögtiden började klockan 18.00 med en Trumpetfanfar av Håkan Lander. Därefter Välkomstord av Beryll Grandell, ordförande i sällskapet S:t Eskil och Högtidstal av rektor Arne Lindblom.

Vi fick höra en presentation av johanniterna och dess nekrologium av fil dr Lars Elfving. Ars Musicakören, under ledning av Jarl Einar Johansson, framförde ett par medeltida hymner.

Därefter blev det utdelning av nekrologiet till särskilt inbjudna. Även vår ordförande Richard Attered i ESSF-släktforskarförening fick mottaga ett exemplar. Minneshögtiden avslutades med att alla sjöng Härlig är jorden.

De som ville kunde sedan gå till Sörmlandsgården för en kopp kaffe med bröd.

Göte och Connie Andersson

Släktforsarmässan 17 oktober

Till Sörmländska Släktforsarmässan behöver vi folk till kök, servering, in- och utsläpp samt lokalvärdar. Du som är intresserad av att hjälpa till med något av detta kan anmäla dig till mig via e-post richard.attered@telia.com eller på telefon 016-641 63.

Richard Attered

Släkten Ungerecht

Om släktforskning i Tyskland och släkten Ungerechts tyska ursprung.

Nu i år firar vi i Eskilstuna att det är precis 350 år sedan som Reinhold Rademacher flyttade sina verkstäder hit ifrån Livland, mot löfte att han här skulle få nya smedjor uppförda på statens bekostnad. På så sätt fick Eskilstuna sina stadspri- vilegier 1659 och en rask befolkningsökning i form av invandrade smeder och deras familjer, av vilka en del kom från utlandet. En av de första smederna i Rademachersmed- jorna var sylsmeden Vincent Ungerecht, vars gesällbrev finns bevarat på Carolina Rediviva i Uppsala (Ulf Berggren i Släktfors- karnas årsbok, 2003), utfärdat i hemstaden Schmalkalden i mellersta Tyskland den 10 januari 1660. I brevet berättas att Vincent var sylsmedsgesäll och ämnade sig till Eskilstuna i Sverige, 12 mil bortom Stockholm. Där berättas också vilka hans föräldrar var och att dessa var gifta i Schmalkalden 1629.

Släktforskning i Tyskland

Nu i somras gjorde jag ett par dagars besök i Schmalkalden för att njuta av den vackra staden, vilken till stora delar är bevarad i sitt medeltida skick. Husen är av korsvirkestyp, den vackra St Georgskyrkan från 1400-talet är just nyrenoverad och delar av stadsmuren finns ännu kvar. Staden ligger i en skön dal just där floderna Schmalkalden och Stille flyter samman, på södra sidan av Thüringer Wald, ett stort skogs- och bergsbälte som genomkorsar den här delen av Tyskland och säkert försvårade resandet förr.

I det lutheranska församlingshuset, inrymt i ett före detta sjukhus med anor från 1319, finns kyrkoarkivet. I Tyskland har man ingen central förvaltning av kyrkböckerna motsvarande våra landsarkiv, utan varje arkivbildare sköter sina egna volymer. För Schmalkaldens del börjar böckerna redan 1566, men kyrkböckerna i de andra försam- lingarna i trakten börjar långt senare eftersom de blev förstörda under många

krig, bland annat av svenskar under det 30- åriga kriget.

Grundläggande kunskaper i tyska är ett måste eftersom de flesta äldre människor inte talar engelska då ryska var andraspråk under DDR-tiden, liksom naturligtvis även kyrkböckerna är skrivna på tyska med inslag av latin. Det tyska språket i källorna är, likt svenskan från samma period, inte standar- diserat vare sig till stavning eller grammatik, och det kan vara svårt att läsa även om man har ett tränat öga och lexikon. För vissa årgångar finns emellertid utmärkta register att slå i, vilket avsevärt underlättar sökandet. Eftersom man i Tyskland redan tidigt antog fasta familjenamn kan man ofta utifrån detta göra antaganden som underlättar sökandet.

I Schmalkalden finns även ett stadsarkiv vilket har bland annat skråhandlingar och räkenskaper för staden. Skråhandlingarna är mycket ojämnt bevarade, men räkenska- perna börjar redan år 1405 och finns sedan nästan årligen. De tar dock bara upp familje- faderns namn samt var han bodde: i staden eller i någon av de små bebyggelser som fanns just utanför var och en av Schmal- kaldens tre stadsportar. Tillsammans med uppgifter från kyrkoarkivet kan man dock få fram en relativt heltäckande bild av familjer och släkter.

Vincent's anfäder

Vincent Ungerecht, smeden som flyttade till Eskilstuna 1660, döptes 12 september 1630 och fadern Georg Ungerecht var skräddare i staden. Georg gifte sig 4 februari 1629 med Anna Hörchner och fick förutom Vincent åtminstone dottern Anna, död 1633, och sonen Johannes, vilken blev hovslagare och ännu 1682 levde kvar utanför Weidebrunner Tor, strax bakom det gamla hospitalet i Schmalkalden. Georg begrovs den 17/8 1635, död i en pestepidemi, och hans änka gifte om sig den 13 november 1644 med Michel Happich. Anna Hörchner begravdes sedan den 10 mars 1660, alltså på dagen två månader efter att sonen Vincent lämnat staden för att resa mot Eskilstuna.

Släkten Ungerecht

Georg Ungerecht uppges vara 35 år gammal vid dödstillfället och son till den salige Gabriel Ungerecht. Denne Gabriel lever redan 1595 i Weidebrunner Tor och kallas 1608 för bagare. Han var gift med Margareta, vilken också hon föll offer för pesten 1635, 75 år gammal. De hade förutom Georg barnen Ottilia f. 160(3), Sebastian f. 160(4) och Sebastian f. 161(0), alla avlidna i pesten 1635.

Gabriel var i sin tur son till Baltzar Ungerecht, vilken var i livet ännu 29/9 1580 då han levde i Weidebrunner Tor, men död före 1585 då hans änka Margareta omtalas i stadsräkenskaperna. Hon är i sin tur död före 1595, då sönerna Gabriel och Baltzar står som hennes arvingar. Första gången Baltzar Ungerecht dyker upp i stadsräkenskaperna är 1546, och 1540 lever Hans Ochell i samma hus enligt räkenskaperna 1580. Gissningsvis är denne Ochell släkt med Baltzar Ungerecht, möjligen svärfar, men detta har inte kunnat bevisas.

Baltzar själv är son till Michel Ungerecht, vilken finns belagd åtminstone 1490-1521 vid porten Stillertor i Schmalkaldens stadsmur. I den första av dessa räkenskaper, 1490, skrivs han med tillägget "der Scheffer", vilket skulle kunna vara en förvanskning av "Schläffer", vilket betyder tunnbindare. Michel är i sin tur troligen son till den Baz Ungerecht som 1471 levde i Weidebrunner Tor.

Anna Hörchners förfäder

Vincent Ungerechts mor Anna uppges vid frånfället 1660 vara 49 år gammal, men har inte återfunnits i dopboken. Hennes far uppges dock vid vigseln vara salig Thomas Hörchner. Denne är gift 22 oktober 1593 i Schmalkalden med Margareta Siberina. Han

kom då från staden Tambach, ungefär 2 mil ifrån Schmalkalden. 1608 uppges han arbeta som vitgarvare och lever enligt stadsräkenskaperna i Weidebrunner Tor. Thomas och Margareta får flera barn: Filip (1593), Sebastian (1594), Hans (1596), Ursula (1599), Katarina (1601), Günther Hans (1603) och Margareta (1606).

Margareta Sieberina kan i sin tur återfinnas döpt den 7 juni 1570 i Schmalkalden, dotter till Caspar Sieber. Han är gift den 7 september 1569 med Ottilia Schucherts i staden och finns belagd från 1568, då han levde i Weidebrunner Tor och betalade extra skatt för att få ha en get i staden, till 1580, då han levde på Weidebrunnergaße.

Sådan var alltså den släkthistoriska bakgrunden hos Vincent Ungerecht då han anlände till Sverige 1660 för att som en av de första börja arbeta i de nybyggda Rademachersmedjorna. Smide tycks inte förekomma i familjen före Vincents tid, men området kring Schmalkalden var redan under tidig medeltid känt för sin smideskicklighet och troligen har Vincent fått sin utbildning någonstans nära staden. Troligen var han ogift när han flyttade till Sverige, någon vigselnotis fanns inte i Schmalkalden, och hustruns namn är än så länge okänt för mig. Mer forskning på plats i Tyskland kan likaså säkert utöka och komplettera antavlan, i synnerhet vad gäller de äldre generationerna.

Martin Andersson

Kalendarium

Dag	Veckodag	Klockan	Aktivitet
26-27 sept	Lör-sön		Resa: Släktforskarnas hus, Leksand (se annonsen på sista sidan och på vår hemsida)
29 sept	Tis	18:30	Liv och leverne bland Joaniterna från 1180-talet till 1530-talet, och om dessverksamhet inom äldre service, vård och omsorg. Föreläsare: Lars Elving på Contrast
3 okt	Lör	13:00	Höstmöte. Seniorcenter i Eskilstuna
17 okt	Lör	9:00-17:00	Sörmländska släktforskarmässan. Munktellmuseet, Eskilstuna (se närmare vår hemsida)
27 okt	Tis	18:30	Eskilstunas historia från Gustav Vasa till Gustav V. Föreläsare: Bror-Erik Olsson på Contrast
23 nov	Mån	18:30	Eskilstuna vid sekelskiftet 1900 i ord och bild. Föreläsare: Arne Lindblom på Contrast
5 dec	Lör	10:00	Sista öppetdagen lokalen Eskilstuna
9 dec	Ons	18:00	Sista öppetdagen lokalen Strängnäs

Medlemsförändringar 2009

Nya medlemmar

Solveig Löfgren	Hattetorp 2	645 91 Strängnäs
Christer Lorenzon	Näktergalsvägen 10	633 69 Eskilstuna
Birgitta Lorenzon	Näktergalsvägen 10	633 69 Eskilstuna
Jörgen Andersson	Sigillgatan 151	703 78 Örebro
Karin Strand	Fältgatan 21	632 23 Eskilstuna
Kurt Karlsson	Malvavägen 93	632 33 Eskilstuna

Mötet mellan två generationer eller en släkträff?

Denna händelse utspelade sig i Ankarsrum, Jag bodde tillsammans med pappa, mamma och lillebror Bertil bodde i ett hus som kallades fyrkanten, "huset kallades för fyrkanten". Fyrkanten låg intill Kungsvägen som var genomfarten i Ankarsrum, där huset låg vid Kungsvägen var en lång backe.

Det jag nu skall berätta inträffade en sommardag 1945 eller 46, jag var alltså i 8-års åldern. På den tiden var det inte vanligt barn hade cyklar vid den åldern. Pappa och mamma hade cyklar. Jag lärde mig hålla balansen genom att använda mammas cykel, jag rullade ut cykel till Kungsvägen och rullade ner för backen cirka 100-150 meter sittande längst mer på ramen och händerna på styret, bromsa gick ju inte att göra under de förutsättningarna. Det hör till saken att det fanns väldigt få bilar på den tiden i Ankarsrum så någon biltrafik att tala om fanns inte och det var väl en anledning till att jag fick låna mamma cykel och att jag fick lära mig på detta sätt. Det som också skall nämnas var att där backen slutade och övergick till plan väg var en bro med cementträcken som var drygt 50 cm höga.

Vid ett av de tillfällen när jag rullade ner för Kungsvägen och kommer ner till bron kommer det en äldre farbror "det hette så på den tiden" från andra hållet, farbrorn hade svart hatt. Jag vinglar omkring på vägen och eftersom jag satt längst ner på ramen kunde jag ju inte bromsa, innan jag nådde slutet av bron var jag över på fel sida av vägen, den gamla farbrorn fick väja för att vi inte skulle krocka, vilket fick till följd att han körde mot räcket med på följd att han tappade hatten rakt ner i vattnet men farbrorn

skadade sig inte. Jag måste antagligen ha talat om när jag kom hem vad som hänt. För en kväll om det var samma kväll eller någon kväll senare fick jag med pappa gå hem till farbrorn och be om ursäkt och överlämna några blommor.

Vi människor är så lyckligt lottade att vissa obehagliga saker förtränger vi och så var det med mig och denna händelse.

Anledningen att jag kan berätta om denna förträngda episod i mitt liv beror på att min 50-års dag fick jag i present av min lillebror mitt liv presenterat i form av olika prylar samt en berättelse om prylarna och varför. När lillebror ur kartongen tog fram en svart hatt och läste upp berättelse om den, började det undermedvetna att ge sig vagt till känna, det fanns något som sa att detta hade jag varit med om. För att ytterligare få klarhet i detta så frågade jag mamma om vad som egentligen hänt och sanningen bakom den svarta hatten och hon bekräftade att detta hade hänt mig.

Men överraskningarna är inte slut än. I slutet av 1990-talet började jag släktforska och som de flesta av er vet så är man till en börja väldigt nyfiken på att komma bakåt i tiden så fort som möjligt, utan att gå djupare in på personerna och vad som hände dem. Jag är inget undantag.

På senare år när jag har arbetat med att skaffa mig mer kött på benen kring min förfäder, och genom detta träffa nu levande personer som har samma anor som jag, har jag fått klarhet och kunskap om var och hur de levde. Jag började också följa syskonen till mina anor framåt i tiden.

Vi efterforskningar på min morfars sida visar det sig att den gamle farbrorn med svarta hatten är ana till min Morfars Mormor Mormors Fars äldsta syster.

Tänka vad underlig denna episod på en genomfartsväg i Ankarsrum är om man ser den i skepnad av mötet mellan två generationer, eller kalla det för en släkträff. Det är en sak som skulle vara roligt är att få berätta om vad jag kommit fram till genom släkt-

forskningen för mina föräldrar och min lillebror. Tyvärr går inte detta de är alla borta.

Lycka till!

Karl-Inge Karlberg

Jag tror att vi alla kan hitta några underliga eller roliga episoder om vi går på djupet i vår forskning.

Sörmländska Släktforskararmässan 2009

den här gången i **Eskilstuna**

<http://slaktforskararmassan.essf.se/>

Lördag den 17 oktober kl 9.00 – 17.00
i Munktellmuseet

Utställare från sörmländska släktforskarföreningar
och från rikstäckande föreningar finns på plats.

Företag som erbjuder spännande och intressanta
produkter för släktforskaren finns representerade.

Föredrag kommer att hållas i mässhallen.

Hjärtligt välkommen till en spännande dag
tillsammans med

Nyköping-Oxelösunds
Släktforskarförening

Katrineholm-Flen-Vingåkers
Släktforskarförening

Eskilstuna-Strängnäs
Släktforskarförening